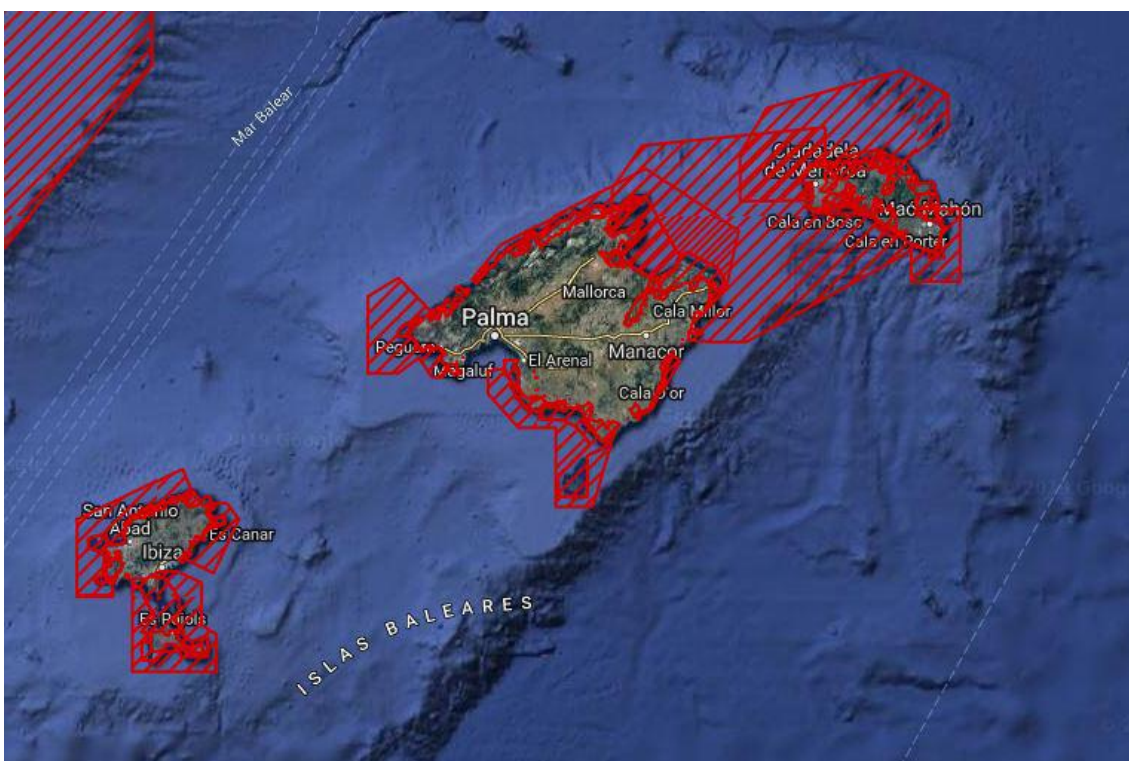

**PROPOSTA PRELIMINAR PER A LA DECLARACIÓ DE LA MAR
BALEAR COM A ZONA MARINA ESPECIALMENT SENSIBLE.**

DOCUMENTACIÓ PER A LA REUNIÓ EN LA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS.

Palma a 19 d'agost de 2019

Zona Marina Especialment Sensible de la Mar Balear

A més d'aquestes àrees oficialment reconegudes amb figures legals (i per tant amb els corresponents estudis i informes tècnics, científics i econòmics) hi ha altres afeccions de gran importància que cal tenir en compte, entre altres:

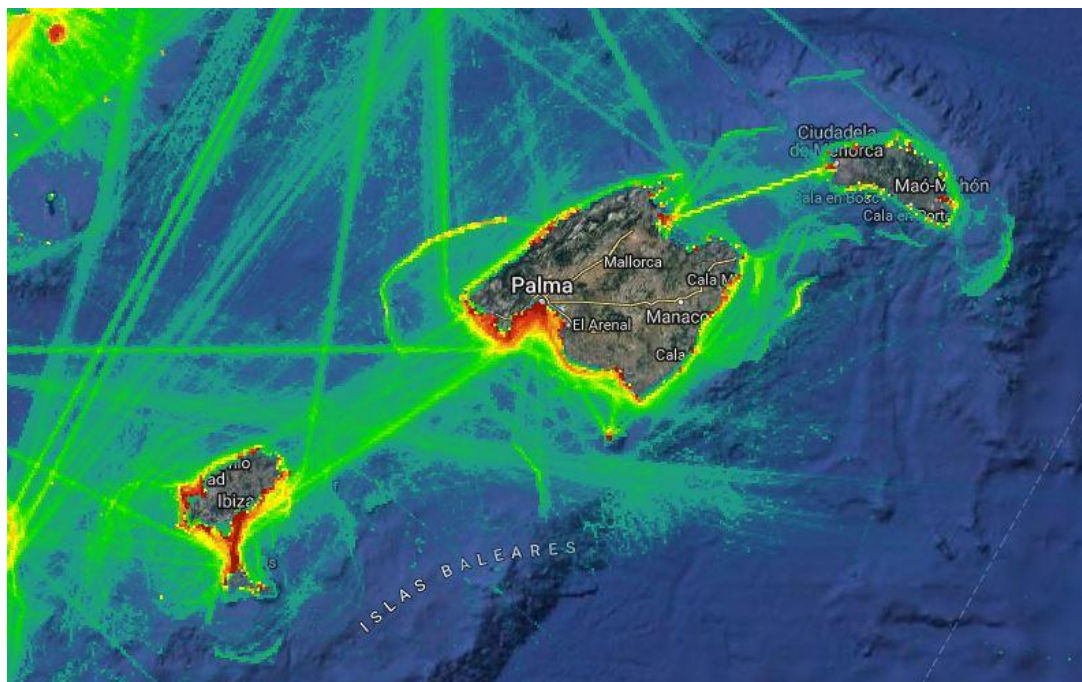
- Canons submarins del Canal d'Eivissa.
- Àrea de reproducció de la tonyina vermella atlàntica.
- Corredors i habitat de mamífers marins.
- Àrea de reproducció i hàbitat de la baldriga balear.
- Praderies de posidònia oceànica.

Ha arribat el moment de preguntar-nos de quina forma estan protegides aquestes valuoses àrees. Per elles poden navegar qualsevol classe de vaixells, complint les lleis, això si, lleis que inclouen el permís per llançar al medi:

- ✦ Emissions de gasos procedents de la combustió: CO₂, CO, SO_x, NO_x, PM, BC, COV¹.
- ✦ Emissions de gasos d'efecte hivernacle (COV) procedents de la càrrega de petroliers, càrrega de gas, metaners i vaixells propulsats o consumint GNL (gas natural liquat)
- ✦ Abocament d'aigües procedents dels sistemes de rentat (*Srubbers*) per reduir les emissions.
- ✦ Escapements "humits" o submergits.
- ✦ Motors forabord de 2 temps.
- ✦ Abocament d'aigües residuals, tractades o sense tractar, depenent de la distància a la costa (entre 3 i 12 milles nàutiques)
- ✦ Salmorres procedents de la dessalació d'aigua (per osmosi inversa o evaporació)
- ✦ Abocament d'aigües de sentines (amb un màxim de 15 parts ppm (mg / l) d'hidrocarburs)
- ✦ Abocaments d'aigües de llast (tractades o sense tractar, segons els casos)
- ✦ Abocaments de restes de menjars i de certes restes de neteja de bodegues a més de 12 milles nàutiques de la costa.
- ✦ Abocament d'aigües tèrmicament contaminades procedents dels sistemes de refrigeració dels vaixells.
- ✦ Sorolls produïts pels vaixells, sobre i sota la superfície de la mar.

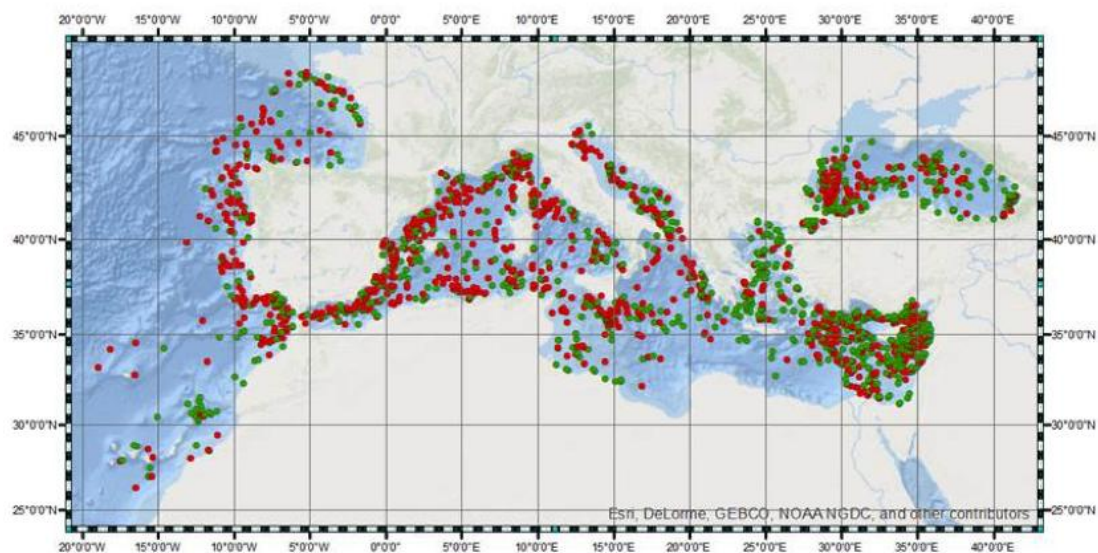
¹ CO₂, diòxid de carboni. CO, monòxid de carboni. SO_x, òxids de sofre. NO_x, òxids de nitrogen. PM, matèria particulada. BC, carboni negre, COV, compostos orgànics volàtils.

Zona Marina Especialment Sensible de la Mar Balear

Trànsit marítim mitja 2017

European Marine Observation and Data Network (EMODnet)
European Marine Observation and Data Network(EMODnet)

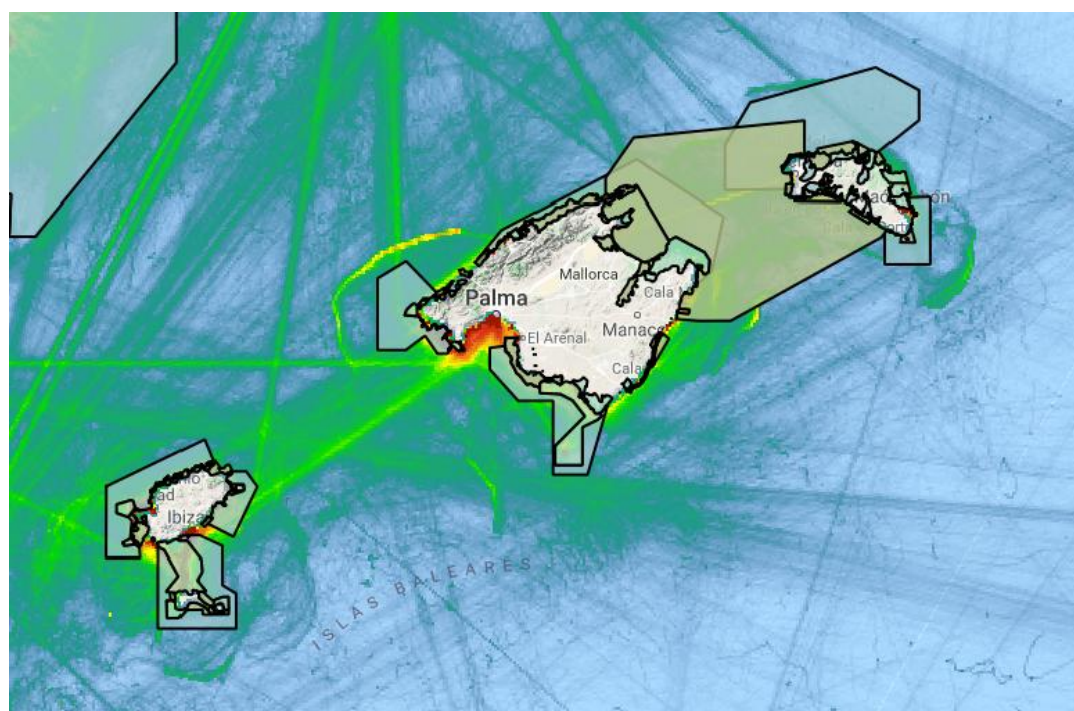

Nombre de vessaments detectats el 2016 per imatges satel·litals (Font: CleanSeaNet, EMSA, 2016)
Classe A (punts vermells al mapa): el vessament detectat és probablement oli (mineral o vegetal / oli de peix) o un producte químic. Classe B (punts verds al mapa): el vessament detectat és possiblement oli (mineral / vegetal / oli de peix) o un producte químic.

Zona Marina Especialment Sensible de la Mar Balear

És a dir, la protecció està limitada a, en realitat, impactes insignificants en comparació amb el citat a dalt, en la qual cada concepte es xifra, com a mínim, en milers de tones.

Tot i que les administracions no facin esment d'això, a més dels abocaments legals es continuen produint importants abocaments il·legals que, en moltes ocasions, no produeixen efecte sobre els responsables, a causa de la inoperància deguda, sobretot, a la manca de recursos (materials, tècnics i humans) adequats de les administracions responsables. A Espanya la "Prevenició i lluita contra la contaminació del medi marí" correspon a Salvament Marítim, segons l'article 268 del text refós de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, encara que també tenen competència les capitanies marítimes, segons l'article 266, 4, g) no obstant això, fins ara, les funcions de vigilància de la contaminació marítima il·legal i la persecució dels infractors han estat exercides pel Servei Marítim de la Guàrdia Civil, que no té assignades aquestes funcions de manera específica, sinó que ho fa sota l'empara dels conceptes genèrics de la "Conservació de la natura i el medi ambient ..." i les "Relacions de col·laboració amb altres organismes espanyols amb competències en el mar, com Salvament Marítim, Marina Mercant, duanes, medi Ambient, Pesca i l'Armada. "

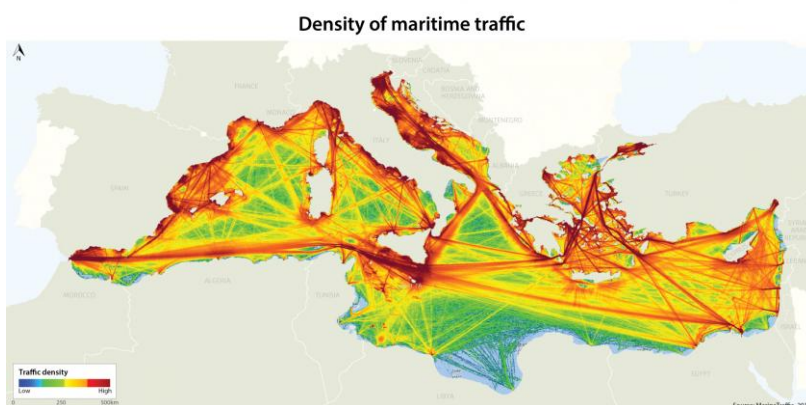

Trànsit marítim mitjana àrees naturals, 2017
European Marine Observation and Data Network (EMODnet)

Zona Marina Especialment Sensible de la Mar Balear

Hem de buscar figures de protecció més profundes i, alhora, de major amplitud que ens permetin resoldre de manera definitiva els problemes plantejats i altres (massificació turística produïda per vaixells de creuer, impactes a la fauna marina, alteració fisicoquímica del medi, etc.). En l'àmbit de la legislació marítima internacional hi ha una figura que, adequadament plantejada, pot respondre a les necessitats esmentades. Es tracta de les "Zones marines especialment sensibles (ZMES)", una figura reconeguda per l'OMI, que permet l'adopció de mesures particulars, d'acord amb els estudis presentats per a la seva sol·licitud. Aquestes mesures poden incloure, en parts o en la totalitat de l'àrea:

- ◆ Prohibició o limitació de tots o certs tràfics.
- ◆ Prohibició o limitació d'emissions i abocaments.
- ◆ Prohibició o limitació de fondejos.
- ◆ Limitació de la velocitat de navegació.
- ◆ Control del tràfic marítim.
- ◆ Dispositius de separació de trànsit.

Densitat de trànsit marítim
(Total anual, MarineTraffic 2017)

Un cop establertes aquestes figures, les seves mesures de protecció s'indiquen en les cartes nàutiques, utilitzant els símbols i mètodes de l'Organització Hidrogràfica Internacional (OHI). La qual cosa fa que totes les disposicions i mesures de protecció establertes figurin en les cartes de navegació de tots els països del món, si escau, i, en tot cas, en una resolució MEPC (Comitè de protecció del medi ambient marí) de l'Organització Marítima Internacional, que converteix en normes d'obligat compliment per a tota la flota mundial les disposicions contingudes en el citat instrumenti obligaria a les administracions responsables a la vigilància del seu compliment i la repressió i persecució dels infractors, amb validesa internacional.

Zona Marina Especialment Sensible de la Mar Balear

Les Illes Canàries, disposen d'una ZMES, Resolució MEPC.134 (53), que es va implantar l'any 2005, quan les inquietuds mediambientals eren molt diferents a les actuals, i que ha obtingut un rotund èxit pel que fa a les motivacions amb què es va plantejar.

La ZMES de les *Islas Canarias*, plantejada des del punt de vista de la perillositat de les càrregues dels vaixells de transport d'hidrocarburs (petroli cru, sobretot) que travessaven les aigües de l'arxipèlag com a part de la seva derrota o com a escala per prendre combustible i provisions i efectuar tasques de manteniment obliga el citat trànsit a efectuar derrotes controlades a través de dispositius de separació de trànsit i a facilitar, al centre de control corresponent, tota la informació pertinent sobre característiques del vaixell, càrrega, derrota, origen i destí, etc.

En el cas del Mar Balear, considerat com un conjunt, els criteris exposats en la Resolució A.982 (24), adoptada l'1 de desembre de 2005 a l'ASSEMBLEA del 24è període de sessions de l'Organització Marítima Internacional, DIRECTRIUS REVISADES PER A LA DETERMINACIÓ I DESIGNACIÓ DE ZONES MARINES ESPECIALMENT SENSIBLES semblen fets a mida del nostre entorn. El punt 4 del document citat, on de estableixen els CRITERIS ECOLÒGICS, SOCIOECONÒMICS O CIENTÍFICS PER A LA DETERMINACIÓ D'UNA ZONA MARINA ESPECIALMENT SENSIBLE resulten ser, gairebé, una definició de la situació de la nostra comunitat i el seu entorn, i, d'acord al document, no és que sigui necessari el compliment de tots els criteris, ni de bon tros.

Sota la declaració d'una ZMES al Mar Balear no només es podrien emprendre accions definitives i de calat transcendent en l'entorn del medi ambient natural, sinó que, a més, es podrien trobar solucions a problemes d'índole socioeconòmica (com, per exemple, la limitació dels megacreuers) que tenen un difícil encaix en el marc de la legislació internacional.

A més aquesta figura permetria, com és el cas a les Canàries, una gestió més propera dels recursos administratius amb els quals es dotarien les noves figures creades, la qual cosa sempre es preferible a una gestió centralitzada i allunyada, físicament, de l'entorn gestionat.

ZMES de Canàries en la carta de navegació

Resolució MEPC.134 (53)

www.cmneuram.eu

Proposta de declaració ZMES de la Mar Balear. Expert CMN Arcadio L. Barbas, Cap de Màquines de la Marina Mercant